

Natuur om de Hoek helpt Ursula's kruidenbos

Als kind wilde ze boer worden. Op verschillende momenten in haar leven kruise die droom haar levenspad opnieuw. Een jaar of zes geleden hakte Ursula Kirchholtes samen met haar partner Martijn definitief de knoop door. Ze kochten een stuk land en een boerderijtje in het Brabantse Zeeland. Daar experimenteert Ursula nu met thee, kweeperen, siropen en verzorgingsproducten in een kruidenbos. SBNL Natuurfonds helpt haar via het project Natuur om de Hoek bij de uitbreiding van haar natuurinclusieve bedrijf.

Ursula Kirchholtes: 'Ik droomde ervan om te telen. Wat precies wist ik niet, daar ben ik ingedoken. Tijdens mijn werk aan de HAS in Den Bosch zette ik een onderzoeksprogramma op om natuurinclusieve boeren te helpen. Veelal innovatieve mensen die zelf al ver waren gekomen, maar op sommige punten vastliepen. Studenten hielpen hen via afstudeerprojecten. Dat was heel inspirerend.'

Meteen verkocht

Langzaam beseft Ursula dat ze niet langer aan de zijlijn wilde staan. Ze wilde zelf agrariër worden. 'Boeren vertelden mij: je moet eerst land hebben, dan pas kun je wat.' Via Funda landde ze niet ver van haar eigen geboortegrond in Noord-Brabant. 'Toen we het perceel zagen, langs de bosrand met een eigen ven, was ik eigenlijk meteen verkocht', vertelt ze lachend.

'Kamers' met eigen microklimaat

Oorspronkelijk ging haar interesse uit naar medicinale kruiden. Ursula Kirchholtes: 'Maar je belandt al snel in wetgeving rond medicijnen of cosmetica. Dan wordt het ingewikkeld en duur, want je moet veel analyses laten doen. Dus dacht ik: ik blijf bij levensmiddelen. Zo kwam ik op het idee van medicinale thee. Als je kruidenthee verbouwt, wil je eigenlijk ook groene thee. Maar die heeft beschutting nodig. Daardoor kwam ik uit op agroforestry, stroken van bomen en struiken, gecombineerd met kruidenstro-

ken. Ik heb 'kamers' gecreëerd met een eigen microklimaat. Daarin kun je veel verschillende soorten planten telen.'

Zelfvoorzienend

Uiteindelijk wil Ursula toe naar een zelfvoorzienend teeltsysteem, waarbij de boombladeren zorgen voor de bemesting van de grond, en er een arsenaal aan natuurlijke plaagbestrijders is door de variatie aan planten, licht en vocht. De kruiden doen het goed op de arme Peelgrond, net als diep wortelende bomen en struiken. Ursula verkoopt op markten en via haar webshop vijf soorten thee, producten van de kweeper, verscheidene siropen en verzorgingsproducten.

Ursula Kirchholtes: 'Het is een ontdekkings-tocht. Continu kijk ik: wat kan ik van de planten maken, wat lukt er qua teelt? Niet alles slaat aan. Dus gebruik ik nu vooral de

van mensen die al bewust biologisch kopen en koken. Daarnaast heb je een groep die vooral geïnteresseerd is in duurzaamheid, bijvoorbeeld rond energie. Die groep eet niet per se biologisch, maar vindt het toch interessant. En dan heb je mensen uit de omgeving die lokaal voedsel ondersteunen. Zij doen veel aan mond-tot-mondreclame.'

Beperkte leveringszekerheid

Natuurinclusief boeren leer je volgens Ursula niet uit een boekje, maar in de praktijk. 'Verkopen via supermarkten past minder bij mijn bedrijf.' Daarom staat ze voorlopig op markten en verkoopt ze haar producten via de webshop. Daarnaast is ze gestart met rondleidingen en workshops, maar eigenlijk moet daarvoor nog de schuur grondig worden verbouwd. Binnenkort zijn haar producten ook verkrijgbaar bij een aantal streekwinkels in de buurt. In de toekomst wil ze dit

Ursula wilde niet langer aan de zijlijn staan, maar zelf agrariër worden.

kruiden die hier al waren. Ondertussen leer ik hoe ik de teelt onder controle kan krijgen.' Ursula streeft ernaar alles zelf op te kweken, van zaadje naar plant.

Eerste en tweede fase

Inmiddels is de eerste fase van het kruidenbos aangelegd. Ze kreeg professionele hulp bij het ontwerp. Familie, vrienden en buurtgenoten hielpen met de aanleg. Het Agroforestry Netwerk Brabant en Provincie Brabant financierden mee. Het Agroforestry Netwerk bracht haar vervolgens in contact met SBNL Natuurfonds. Via Natuur om de Hoek krijgt Ursula nu hulp bij de tweede fase die waarschijnlijk aankomende winter en volgend voorjaar de grond in gaat.

Mond-tot-mondreclame

Ze ziet een toenemende belangstelling voor lokaal en milieuvriendelijk geproduceerd voedsel en onderscheidt verschillende consumentengroepen. Ursula Kirchholtes: 'De meeste waardering krijg je

netwerk gaat uitbreiden. 'Tot nu toe was ik terughoudend, omdat ik maar beperkte leveringszekerheid kan bieden.'

Uitwisseling van grondstoffen

Daarnaast wil ze drankjes gaan maken. 'Je begint met de droom van teler, maar bent uiteindelijk vooral productontwikkelaar. Dat is heel gek eigenlijk', zegt ze lachend. Ze heeft veel contact met anderen met een voedselbos. 'Wellicht kan ik op termijn een deel van mijn grondstoffen kwijt bij een andere teler in de buurt. En vice versa. Daar hebben we het veel over. Wat moeten we met de producten? Wie kan het verwerken? En moeten we niet gaan uitwisselen? Ik kijk wat ik kan bijdragen aan een duurzaam voedselsysteem en wat ik voor mezelf kan leren van het kruidenbos', vertelt ze enthousiast.

Meer informatie via:
www.kruidenbosursula.nl

TEKST EN FOTO'S: MARLIES KOLTHOF

